

Uppföljning av Arbetsmiljöverkets marknadskontroll 2016

Arbetsmiljöverket har marknadskontrollansvar för följande områden:

- Maskiner (MD)
- Personlig skyddsutrustning (PPE) (delat tillsynsansvar med Konsumentverket)
- Tryckbärande anordningar (PED)
- Enkla tryckkärl (SPVD)
- Utrustning för explosionsfarlig miljö (ATEX)
- Produkter inom det oharmoniserade området (OH)

Proaktiv Marknadskontroll

Arbetsmiljöverkets proaktiva marknadskontroll (MK) 2016 utgörs av ett antal planerade projekt inom ovan nämnda områden, se tabell nedan. Under 2016 har 13 MK-projekt pågått (se tabell 1 nedan). Fem av projekten har innefattat konsumentprodukter.

Arbetsmiljöverket har under året utfört marknadskontroll av exempelvis vindkraftverk och spikpistoler.

Vi har även deltagit i flera marknadskontrollprojekt tillsammans med ett stort antal andra EU-länder. Fördelen med denna samverkan är att vi till en relativt låg kostnad har kunnat delta i provningar av ett betydligt större antal produkter än vad som hade varit möjligt med enbart egna medel.

Tabell 1. Planerade aktiviteter inom Arbetsmiljöverkets marknadskontrollprogram samt resultat för 2016. Tabellen anger även vilket direktiv som avses: MD=maskindirektivet, PPE=personlig skyddsutrustning, PED=Tryckbärande anordningar, SPVD=Enkla tryckkärl, ATEX=Utrustning för explosionsfarlig miljö, OH= Det oharmoniserade området.

(K)=konsumentprodukt

(EU) = samarbete inom EU

Planerad aktivitet inom programmet 2016	Direktiv	Resultat 2016 (avslutat/pågående)
Handhållna maskiner (K)	MD	Pågående Genom prov och formell granskning av 6 spikpistoler, 10 cirkelsågar och 10 vinkelslipar hittades många brister och samband mellan brister och andra faktorer. Samtliga maskiner motiverade MK-ärenden.
Handhållna maskiner, information om deklarerade värden (K) (EU)	MD	Pågående Dokumentet "Vägledning för tillverkare", framtagen av undergruppen NOMAD, publiceras inom kort på webben. Vägledningen är avsedd för maskintillverkare och beskriver hur buller ska deklarerars enligt kraven i MD.
Styrssystem	MD	Pågående Kontroll av hur platsbyggda maskiner runt om i landet uppfyller kraven gällande styrsystemet. Av de 20 maskiner som har kontrollerats hittills uppfyllde 17 stycken inte kraven.
Motorsågar (EU)	MD	Pågående Prov och formell granskning av 6 olika sorters motorsågar, de flesta avsedda för professionell användning.

Fordonslyftar (EU)	MD	Pågående Den svenska delen av EU-projektet pågår just nu, 6 st fordonslyftar har inspekterats och utvärdering av materialet pågår. Nästa möte i projektet planeras till 22-23 maj. EU-projektet beräknas avsluta 2018.
Vindkraftverk	MD	Pågående AV har besökt 23 vindkraftverk från 12 olika tillverkare. Flera formella och tekniska brister har upptäckts. MK-ärenden har initierats mot de tolv tillverkarna. En slutrapport kommer våren 2017.
Fastbränsle- anläggningar	ATEX, PED	Pågående Arbetsmiljöverket genomförde projektet i samarbete med Elsäkerhetsverket. Resultatet av marknadskontrollen indikerar att det finns såväl tekniska brister som formaliabrister i samtliga inspekterade anläggningar. Ett antal marknadskontrollärenden mot respektive tillverkare gällande dessa brister har påbörjats.
Tryckbärande anordningar	PED	Pågående Projektet har bytt inriktning, då det visade sig svårt att köpa merparten av säkerhetsventilerna. Vi har diskuterat med kontrollorganen om att vi följer med då de gör den första besiktningen av aggregaten. För att på det sättet hitta bristfälliga säkerhetsventiler.
Varselkläder (K) (EU)	PPE	Pågående Samarbetsprojekt med Konsumentverket.
Provning, falldämpare och fallskyddsblock	PPE	Avslutat Rapportskrivning pågår.
Ögonskydd (K) (EU)	PPE	Pågående Projektet befinner sig i avslutningsfas. 24 olika modeller undersöktes som täckte 13 tillverkare/14 varumärken. Mot 19 av modellerna ställdes det totalt krav på 19 formella brister samt 6 tekniska brister. Dessa drivs som separata ärenden.

Stegar (K)	OH	Avslutat Slutsats: Vi har kontrollerat bärbara stegar i detaljhandeln i D- och E-län. Hos de detaljister som är byggvaruhandlare påträffades inga stegar med brister, medan brister fanns hos samtliga detaljister av typen "diversehandlare".
Kopplingar till röstställningar	OH	Pågående Projektet är f.n. inne i en inventeringsfas, dvs. vi kontrollerar vilka leverantörer/distributörer som bjuder ut kopplingar till röstställningar.

Reaktiv Marknadskontroll

MK-ärenden period: 2016-01-01 - 2016-12-31

Antal skapade MK-ärenden	=251
Antal avslutade MK-ärenden	=298
Antal pågående MK-ärenden	=493
Antal pågående MK-ärenden som > 1år	=280

Arbetsmiljöverkets regeringsuppdrag

Arbetsmiljöverket har fått i uppdrag av regeringen att utveckla metoder för att kunna bedriva en systematisk omvärldsbevakning och marknadsanalys som underlag för strategiska beslut inför kommande marknadskontrollinsatser. Aktuella frågeställningar inkluderar att se över vilka informationskanaler som kan användas för att identifiera bristfälliga produkter och i vilken bransch dessa används i, samt hur de når den svenska marknaden. Vidare ingår även att se över vilka informationskanaler som kan användas för att bedriva en systematisk marknadsanalys i syfte att identifiera de ekonomiska aktörer som sätter bristfälliga produkter på den svenska marknaden. Projektet slutredovisas i februari 2018.

Marknadskontroll på produkter: 2016-01-01- 2016-12-31

Arbetsmiljöverket registrerar alla marknadskontrollerade produkter i webbapplikationen Marko.

Antal MK på produkter initierade från anmälningar/klagomål från allmänheten	= 50
Antal produkter med påbörjad reaktiv marknadskontroll	=143
Antal produkter med påbörjad proaktiv marknadskontroll	= 44
Totalt antal registrerade produkter	=187
Antal produkter med avslutad marknadskontroll	= 247
Antal produkter med avslutad MK med administrativa/formella brister	= 89
Antal produkter med avslutad MK med teknisk brist	= 63
Antal produkter med avslutad MK med allvarlig risk	= 8
Antal produkter med avslutad MK med risk	= 101
Antal produkter med avslutad MK med frivillig rättelse	= 65
Beslut om korrigerande åtgärder	= 5
Beslut om försäljningsförbud	= 5
Beslut om tillbakadragande	= 2
Antal överklagande/domar	= 2
Samarbete med andra marknadskontrollmyndigheter	= 26
Gränsöverskridande samarbete	= 6

Produkter	
Maskiner	72
Personlig skyddsutrustning (PPE)	48
Enkla tryckkärl	0
Tryckbärande anordning	4
ATEX	0
Icke harmoniserade området	32
Annat direktivområde	31
Totalt	187

Under året öppnades 251 ärenden och 298 ärenden avslutades.

En betydande del av våra ärenden initierades av våra inspektörer som noterat brister i samband med inspektioner på olika arbetsplatser. Även anmälningar

från allmänheten eller konkurrenter om bristfälliga produkter har varit skäl att påbörja marknadskontroll. Totalt har 187 produkter kontrollerats under året.

Som ett led i att säkerhetsställa att farliga produkter som har kontrollerats av andra medlemsstater inom EU inte finns på den svenska marknaden har vi granskat 30 produkter från den internationella databaserna ICSMS och RAPEX.

Kostnader för Marknadskontroll på Arbetsmiljöverket

Den totala kostnaden för marknadskontroll på Arbetsmiljöverket under 2014 var 8 490 Tkr.